

MÖLYMÄEN

YLEINEN ARKKITEHTUURIKILPAILU,

ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

16.1.- 8.5.2015

SISÄLLYSLUETTELO

1 Kilpailujärjestelyt

2 Kilpailutehtävä

3 Yleisarvostelu

4 Ehdotuskohtaiset arvostelut

5 Yleisöpalautte

6 Kilpailun ratkaisu ja jatkotoimenpiteet

7 Arvostelupöytäkirjan allekirjoitus

8 Nimikuorten avaaminen

1 KILPAILUJÄRJESTELYT

KILPAILUN JÄRJESTÄJÄT, LUONNE JA TARKOITUS

Savon koulutuskuntayhtymä järjesti yhdessä Kuopion kaupungin kanssa Mölymäen yleisen arkkitehtuurikilpailun. Käytännön järjestelyistä vastasi Kuopion kaupungin asemakaavoitus yhdessä Savon koulutuskuntayhtymän kanssa. Kilpailu oli avoin kaikille. Kilpailukielenä oli suomi. Tarkoituksena oli löytää kilpailualueelle hyvin sopiva ja toimiva, arkkitehtonisesti korkeatasoinen suunnitelma, jonka pohjalta asemakaavan muutos ja rakentaminen voidaan toteuttaa.

PALKINTOLAUTAKUNTA

Palkintolautakuntaan kuuluivat Kuopion kaupungin nimeäminä:

- Pekka Kantanen, kaupunginhallituksen puheenjohtaja (varalla Jaakko Kosunen, kaupunkirakennelautakunnan jäsen)
- Martti Lätti, asemakaavapäällikkö, arkkitehti SAFA
- Liisa Kaksonen, kaupunginarkkitehti
- Juha Romppanen, yleiskaavajohtaja, arkkitehti SAFA
- Mikko Etula, tarkastusarkkitehti

Savon koulutuskuntayhtymän nimeäminä:

- Ensio Vatanen, yhtymähallituksen puheenjohtaja (varalla Eeva-Liisa Perki-Latvaniemi, yhtymähallituksen varapuheenjohtaja)
- Markku Söderström, yhtymähallituksen jäsen (varalla Leila Savolainen, yhtymähallituksen jäsen)
- Esa Karvinen, kuntayhtymän johtaja, (siirtyi 15.9.2015 pois Savon koulutuskuntayhtymän palveluksesta)
- Ari Orsjoki, kiinteistöjohtaja

Suomen Arkkitehtiliiton nimeäminä:

- Tapio Saarelainen, arkkitehti SAFA
- Heikki Viiri, arkkitehti SAFA

Palkintolautakunnan asiantuntijoina toimivat:

- Paula Liukkonen, suunnitteluinsinööri, pysäköinti, liikenne- ja kunnallistekniikka
- Matti Nikoskelainen, kaupunginpuutarhuri, viher- ja virkistysaluesuunnittelu
- Tapio Laaksonen, Yli-intendentti, Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, kulttuurihistoria ja rakennussuojelu
- Jari Kyllönen, kiinteistöjohtaja, kaupungin maaomaisuus
- Tapani Lehmusaho, rakennuspäällikkö, Savon koulutuskuntayhtymä

Palkintolautakunnan puheenjohtajana toimi kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pekka Kantanen. Palkintolautakunnan sihteerinä toimi kaavoitusarkkitehti Pauli Sonninen.

Palkintolautakunnan jäsenistä olivat Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjen 6 §:n tarkoittamia ammattijäseniä Tapio Saarelainen, Heikki Viiri, Martti Lätti, Liisa Kaksonen, Mikko Etula ja Juha Romppanen. Kilpailussa noudatetaan yleisen kilpailun kilpailusääntöjä.

KILPAILUAIKA

Kilpailuaika oli 16.1.2015 – 8.5.2015.

KILPILUOHJELMAN HYVÄKSYMINEN

Kilpailussa noudatettiin kilpailuohjelmaa ja Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjä. Kilpailuohjelma liitteineen on kilpailun järjestäjätahojen, palkintolautakunnan sekä Suomen Arkkitehtiliiton kilpailutoimikunnan hyväksymä.

KILPAILUA KOSKEVAT KYSYMYKSET

Sekä sähköpostitse että annetun linkin kautta lähetetyt kysymykset julkaistiin vastauksien kera 12.3.2015 mennessä kilpailun internetsivuilla.

JULKINEN KESKUSTELU

Ennen tuomariston lopullista päätöksentekoa kilpailuehdotukset asetettiin julkisesti nähtäville näyttelytila Apajaan 17.6.- 3.8.2015. Näyttelytilassa yleisöllä oli mahdollista kommentoida töitä sekä äänestää suosikkiaan. Töistä annettu yleisöpalaute on ollut kilpailun tuomariston käytössä ennen kilpailun ratkaisua.

2 KILPAILUTEHTÄVÄ

KILPAILUTEHTÄVÄN TAUSTA

Oppilaitosten käytössä olevan kilpailualueen muuttaminen asuntoalueeksi on tullut ajankohtaiseksi Savon koulutuskuntayhtymän tehtyä periaatepäätöksen nykyisten toimintojen siirtämisestä Savilahteen.

KILPAILUALUEEN SIJAINTI, LAAJUUS JA MAANOMISTUS

Kilpailualue käsittää 8.kaupunginosan (Haapaniemi) korttelin 10. Tontin 297-8-10-12 (YO-3) omistaa Savon koulutuskuntayhtymä, ja sen pinta-ala on 42 346 m². Tontin 297-8-10-1 (YO) omistaa Kuopion kaupunki, sen pinta-ala on 14 510 m². Molemmilla tonteilla on voimassa olevassa asemakaavassa alueenkäytön tehokkuus $e=1.0$ (toteutunut $e=1.05$). Kaupunki omistaa kilpailun tarkastelualueella olevan maan.

KILPAILUN TAVOITTEET

Tavoitteena oli löytää kilpailualueelle kaupunkikuvaltaan ja toiminnoiltaan korkeatasoinen, toteutuskelpoinen suunnitelma, jonka pohjalta asemakaavanmuutos ja rakentaminen voitaisiin toteuttaa energia- ja rakentamistaloudellisesti.

Kilpailualueen arkkitehtuurilta odotettiin yhteyttä ympäristön ominaisluonteeseen ja rakentamispaikan kulttuurihistoriaan. Arkkitehtonisilta ideoilta odotettiin tämän lisäksi kantavuutta, paikallisuutta ja identiteettiä, jotka välittyisivät selkeästi esitetyissä ratkaisuihin sekä myös uudenlaisia innovatiivisia tulevaisuuden asumisratkaisuja kaupunkiasumiseen.

Tarkastelualueelle oli mahdollista esittää kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen yhteyksiä tai muita kilpailualueen liittymisen kannalta olevia oleellisia toimintoja.

EHDOTUSTEN ARVOSTELUPERUSTEET

Keskeisenä ehdotusten arvosteluperusteena oli, kuinka hyvin ehdotuksissa toteutuivat kilpailuohjelmassa esitetyt tavoitteet.

Arvostelussa kiinnitettiin erityistä huomiota ehdotusten liittymiseen ympäröivään kaupunkikuvaan, arkkitehtoniseen ideaan ja laatuun, rakennusten ja asumis- ja tilaratkaisujen toimivuuteen, omaleimaisuuteen ja monipuolisuuteen, pihojen ja liikenteen toimivaan järjestämiseen ja liittymiseen ympäristöön, ekologisuuteen, toteuttamiskelpoisuuteen ja vaihteellain toteutettavuuteen.

Arvostelussa painotettiin ratkaisun yleistä laatua. Kokonaisuuden laatua ja toimivuutta pidettiin tärkeämpänä kuin yksityiskohtien virheettömyyttä.

3 YLEISARVOSTELU

KILPAILUN YLEISTASO

Kilpailuun tuli yhteensä 31 ehdotusta. Kaikki ehdotukset tulivat määräajassa perille ja niiden asiakirjat täyttivät kilpailuohjelman vaatimukset. Yhdestä ehdotuksesta puuttuivat kerrosala- ja autopaikkalaskelmat, toisesta kerrosala ja kolmannelle autopaikkojen määrä, mutta määrät olivat asiakirjoista laskettavissa. Mitään ehdotusta ei siis hylätty puutteellisten asiakirjojen vuoksi.

Kilpailuehdotukset valottivat monipuolisesti erilaisia lähestymistapoja annettuun suunnittelutehtävään. Työssään onnistuneimmat kilpailuehdotukset ovat pystyneet luomaan Mölymäen uudelle asuntoalueelle uuden ja omaperäisen luonteen ja liittämään sen osaksi ympäröivää kaupunkirakennetta. Suunnitelmissa oli myös hyviä ja tutkittuja ehdotuksia olemassa olevan rakennuskannan säilyttämiseksi ja rakennusten uudelleen käyttöä oli ehdotuksissa tutkittu monipuolisesti.

Parhaissa kilpailutöissä on onnistuttu luomaan Mölymäen asuntoalueesta toiminnallisesti ja kaupunkikuvallisesti ehjä ja harmoninen kokonaisuus. Kilpailun parhaissa töissä on lisäksi hyviä ja erilaisia ratkaisuja uudeksi kaupunkirakenteeksi. Parhaimmat ehdotukset vastasivat hyvin kilpailuohjelman toiminnallisiin ja määrällisiin tavoitteisiin. Ehdotukset tarjosivat kilpailutehtävään useita, huolellisesti tutkittuja ratkaisuja.

KAUPUNKIRAKENNE JA RATKAISUMALLIT

Kilpailuehdotusten erilaiset kaupunkirakenteelliset ratkaisut perustuvat pitkälle kahteen päälähestymistapaan. Ensimmäinen ja suosituin lähestymistapa on tukeutuminen nykyiseen katuverkkoon. Toinen ratkaisumalli on luoda uusi katuverkosto ja näistä onnistunein tapa on ollut Puistokadun jatkaminen Mölymäen uuden asuinalueen läpi. Lisäksi kilpailutöiden kaupunkirakenteellisiin ratkaisuihin on vaikuttanut suhtautuminen vanhoihin oppilaitosrakennuksiin, joiden säilyttämistä oli kilpailuohjelman mukaisesti tutkittava.

Ensin mainitussa ratkaisumallissa yleisin ja luontevin ratkaisu on ollut alueen jakaminen kevyenliikenteen väylällä pituussuunnassa kahteen osaan. Sen jälkeen on väylän molemmin puolin jaettu alue kolmesta viiteen kortteliin. Näin on saatu muodostettua mittakaavaltaan sopusuhtaisia kortteleita ja uuden alueen rakeisuus jatkaa hyvin ympäröivän kaupunkirakenteen rakeisuutta. Tästä lähestymistavasta voidaan mainita ratkaisultaan onnistuneimpina ehdotukset nro 5 "Veijarit" ja nro 22 "Mosaiikki". Määrätietoisimmin alueen pituussuuntainen kevyen liikenteen väylä on toteutettu ehdotuksessa nro 26 "Ei niin alavalla maalla" ja nro 27 "Melukylä". Toinen lähestymistapa tässä lajityypissä on ollut alueen jakaminen kolmesta viiteen suurkortteliin. Tällä ratkaisulla on saatu isot ja valoisat korttelit. Kortteleiden väliin jää näissä ehdotuksissa usein laajat puisto- ja vapaa-ajan alueet. Tätä ratkaisumallia edustavat ehdotukset nro 2 "Sisäkierre", nro 13 "Nelosketju" ja nro 18 "Rosinante".

Ratkaisumalli, jossa kaupungista tuleva Puistokatu on jatkettu kilpailualueen läpi, liittää kilpailualueen luontevasti kaupunkirakenteeseen, mahdollistamalla alueen läpäisevän

joukkoliikenneyhteyden muodostamisen ns. sormimallin periaatteiden mukaisesti. Keskusaukion kautta saadaan liitettyä myös jalkapallostadionin alue luontevasti uuteen asuinalueeseen ja vanhaan kaupunkirakenteeseen. Aukio yhdistää myös asuinalueen puistoketjuun, joka kulkee Kuopionlahdelta Valkeisenlammelle. Tämä ratkaisu myös rauhoittaa liikenteellisesti pientaloalueen läpi kulkevan Presidentinkadun. Ratkaisumalli tosin tuottaa sen, että ammattikoulun päärakennusta ei voi säilyttää. Parhaimmissa ehdotuksissa on luotu mielenkiintoisia kaupunkitiloja ja asuinkortteleita. Tämän lajityypin kilpailutöissä parhaiten on tässä onnistuttu ehdotuksissa nro 10 "Big Band Theory" ja nro 15 "Hermo".

Kilpailuohjelmassa edellytettiin, että kilpailijoiden tulee tutkia vanhojen oppilaitosten säilyttämistä. Useimmissa kilpailutöissä vanhojen oppilaitosrakennusten säilyttäminen tuotti mielenkiintoisia korttelirakenteita ja ne rikastuttivat kaupunkikuvaa.

Muita ratkaisumalleja kilpailussa ovat yhdellä tai kahdella talotyypillä toteutetut suurtorttelit. Nämä ratkaisut tuottavat yleensä yksitoikkoisen ja mielenkiinnottoman asuinalueen.

VANHAT OPPILAITOSRAKENNUKSET

Kilpailun suunnittelualueella ei sijaitse asemakaavassa suojeltavaksi merkittyjä rakennuksia. Kilpailijoiden tuli kuitenkin tutkia vuonna 1959 rakennetun ammattikoulun päärakennuksen ja kauppaoppilaitoksen vanhimman osan käyttötarkoituksen muuttamista pääasiassa asutokäyttöön.

Suurimmassa osassa kilpailutöistä oli säilytetty vähintään kauppaoppilaitoksen vanhin osa. Pääasiallinen ehdotettu käyttötarkoitus oli asuinkäyttö. Rakennuksen alimpaan kerrokseen oli joissakin ehdotuksissa esitetty myös liiketiloja tai asukkaiden yhteistiloja. Kilpailuehdotuksessa nro 10 "Big Band Theory" on ehdotettu kauppaoppilaitoksen muuttamista palvelutalokäyttöön. Ehdotusta voidaan pitää mielenkiintoisena ja jatkotutkimisen arvoisena. Siinä käytössä rakennuksen suuria tiloja voidaan hyödyntää hyvin palvelutalon yhteistiloina.

Hyvin monessa kilpailuehdotuksessa oli säilytetty myös ammattikoulun päärakennus ja juhlasalirakennus. Uusi ehdotettu käyttötarkoitus oli pääsääntöisesti asuinkäyttö rakennuksen ylimpiin kerroksiin. Kyseinen käyttötarkoitus on hyvin luonteva ja siihen saadaan monipuolinen asuntojakautuma. Rakennuksen alimpaan kerrokseen oli asuntojen lisäksi ehdotettu myös liiketiloja. Ammattikoulun juhlasalirakennukseen oli ehdotettu monia eri käyttötarkoituksia: päiväkotia, asukkaiden yhteistiloja, kirjastoa ja palvelukeskuksen ravintolaa.

Joissakin kilpailutöissä oli säilytetty myös kauppaoppilaitoksen juhlasalirakennus, jonka jotkut halusivat säilyttää vanhassa käytössä juhla- ja liikuntasalina. Kilpailuehdotuksessa nro 13 "Nelosketju", jossa oli vanhojen rakennusten uudelleenkäyttöä tutkittu huolellisesti, juhlasali oli liitetty osaksi terveysasemaa. Kilpailutyössä nro 17 "una città visibile" oli edellä mainittujen rakennusten lisäksi säilytetty muitakin ammattikoulun rakennuksia. Ne oli ehdotuksessa liitetty luontevasti uusien korttelien lomaan. Toisaalta niitä säilytettäviä rakennuksia pidettiin hankalina vaihteittain rakentamisen kannalta.

Kilpailuehdotukset valottivat hyvin ja monipuolisesti vanhojen oppilaitosrakennusten säilyttämiseen liittyvää problematiikkaa.

KERROSALAT

Kilpailuehdotusten kerrosalat vastasivat pääosin kilpailuohjelmassa esitettyihin kerrosalamäärätavoitteisiin. Vain muutamassa kilpailutyössä nämä tavoitteet alitettiin. Kilpailuehdotusten rakennusoikeudet vaihtelivat noin 75 500 – 118 000 kerrosneliömetrin välillä.

KAUPUNKISILUETTI

Kilpailualue sijaitsee kaupunkikuvallisesti hyvin näkyvällä paikalla ja sillä on merkittävä osuus kaupungin kaukomaisemassa.

Kilpailuehdotusten välinen suurimman kerrosluvun vaihteluväli oli suuri. Pienimmillään korkeimman rakennuksen korkeus oli seitsemän kerrosta ja suurimmillaan se oli 20 kerrosta.

Parhaimmissa kilpailutöissä oli otettu hyvin huomioon olemassa olevat asuinalueet; Mölymäen vanhat kerrostalot ja kilpailualueen eteläpuolella sijaitseva pientaloalue. Parhaissa ehdotuksissa uuden asuinalueen rakennusten korkeudet liittyvät viereisien, vanhojen asuinrakennusten korkeuksiin ja korkeilla rakennuksilla korostetaan uuden asuinalueen keskeisiä toriaukioita ja näytetään niiden paikat kaupunkisiluettissa. Tältä osin yksi parhaista ehdotuksista on ehdotus nro 10 ”Big Band Theory”.

KORTTELIT JA PIHAT

Kilpailuehdotusten enemmistö oli ratkaissut asuinalueen korttelirakenteen perustuen suorakulmaiseen koordinaatistoon. Erityisesti ehdotukset, joissa ammattikoulun päärakennus on säilytetty, kortteleiden muoto ja koko lähtee luontevasti päärakennukseen tukeutuen. Mielenkiintoisimmat korttelit ja kaupunkitilat on syntynyt kilpailutöihin, joissa tästä tiukasta suorakulmaisuudesta on poikettu. Tästä parhaimmat esimerkit ovat ehdotukset nro 10 ”Big Band Theory” ja nro 22 ”Mosaiikki”, jotka ovat lähestymistavoiltaan hyvin erilaisia ratkaisuja.

Kilpailutöiden kortteleiden koot vaihtelevat suuresti riippuen ratkaisumallista. pienistä kortteleista esimerkkinä voidaan mainita ehdotukset nro 5 ”Veijarit” ja nro 22 ”Mosaiikki”, joissa molemmissa on hyvin tutkitut ja miellyttävät korttelipihat. Suurkorttelimallista voidaan mainita ehdotukset nro 2 ”Sisäkierre” ja nro 18 ”Rosinante”, joissa on pihojen jäsentämisellä ja suuntauksella onnistuttu saamaan valoisat ja avoimet pihat. Kilpailun suurin piha on ehdotuksessa nro 20 ”Savon kruunu”. Siinä on esitetty koko kilpailualueen kiertävä taloketjun sisään jäävä puistomainen yhteispiha.

Uuden asuinalueen keskusaukion paikka, sen saavutettavuus ja muoto on parhaissa ehdotuksissa onnistunut hyvin. Siitä hyvinä esimerkkeinä mainittakoon ehdotukset nro 15 ”Hermo” ja nro 10 ”Big Band Theory”, joissa aukio on sijoitettu Puistokadun jatkeen ja pallokenttäalueen poikki suunnitellun kevyenliikenteenväylän liittymäkohtaan. Keskusaukiot sijaitsevat asuinalueen keskellä ja avautuvat kaupungin suuntaan puistoalueiden kautta. Toinen ratkaisumalli on useat pienemmät kaupunkiaukiot. Tästä mallista hyvä esimerkki on ehdotuksessa nro 22 ”Mosaiikki”, jossa on muodostettu useampia aukioita kääntämällä kolmen korttelin koordinaatistoa noin 30 astetta. Ehdotuksessa no 27 ”Melukylä” on esitetty puistomainen keskusaukio säilytettävän ammattikoulun päärakennuksen viereen. Ratkaisu on tyylikäs ja korostaa päärakennuksen asemaa kaupunkirakenteessa.

EKOLOGISET NÄKÖKOHDAT

Kilpailuehdotuksissa oli huomioitu jo kilpailuohjelmassakin edellytetyt kestävä kehityksen periaatteet. Yleisesti voidaan kuitenkin todeta, että useimmissa ehdotuksissa ne jäivät maininnan tasolle selostuksissa. Parhaissa ehdotuksissa oli huomioitu hulevesien käsittely ja viivytys.

Ehdotuksessa nro 17 "una città visibile" aluetta halkovat vehreät reitit toimivat yhteisinä oleskelualueina ja samalla ovat hyviä alueita hulevesien ohjaukseen, pidätykseen ja imettämiseen.

Useissa kilpailutöissä oli ehdotettu aurinkopaneelien ja –keräimien käyttöä ja integroimista rakennuksiin. Esimerkiksi ehdotuksessa nro 10 "Big Band Theory" ja nro 17 "una città visibile" rakennusten kalteville kattomuodoille. Joissakin ehdotuksissa oli myös käytetty rakennusten parvekkeita hyödyksi haitallisen auringon valon suojaukseen.

Runsas kasvillisuuden käyttö ja vettä läpäisevät pinnat toimivat tiiviitä ja kovia pintoja paremmin hulevesien hallinnassa ja imettämisessä. Viherkattojen käyttöä asuinalueen hulevesiratkaisuissa tulisi tutkia jatkosuunnittelun yhteydessä.

LIIKENNE JA PYSÄKÖINTI

Kilpailuehdotusten liikenneratkaisut jakautuvat pääasiassa kahteen ratkaisumalliin. Ensimmäinen ja yleisin vaihtoehto tukeutuu nykyiseen katuverkkoon sitä täydentäen. Toinen vaihtoehto jatkaa Puistokatua uuden asuinalueen läpi joko Kaartokadulle tai Aulis Rytkösen kadulle.

Vaihtoehto, joka tukeutuu nykyiseen katuverkkoon, on yleisin ehdotuksissa, jotka ovat säilyttäneet molemmat vanhat oppilaitosrakennukset. Tämä ratkaisumalli tuottaa helposti myös ajoneuvoliikenteeltään selkeän asuinalueen, jonka halki ei ole läpiajoliikennettä. Tosin kortteleiden huoltoajo täytyy näissäkkin ehdotuksissa järjestää asuinalueen sisällä. Yksi mielenkiintoinen ratkaisu on ehdotuksessa nro 18 "Rosinante", joka tukeutuu autoliikenteen osalta olevaan katuverkkoon ja jota on täydennetty kilpailualueen lounaisreunalla kulkevalla väylällä, joka yhtyy eteläpäässä olevaan Aulis Rytkösen katuun. Lisäksi ehdotuksessa on esitetty suurtortteleiden väliin kilpailualueen poikkikulkevia tonttikatuja.

Toinen vaihtoehto, joka jatkaa Puistokatua uuden asuinalueen läpi edellyttää ammattikoulun päärakennuksen purkamista. Tästä ratkaisumallista on paras esimerkki ehdotuksessa nro 10 "Big Band Theory". Ehdotus perustuu ajoneuvoliikenteen osalta Puistokadun ja Kaartokadun jatkeiksi linjattuihin uusiin katuyhteyksiin. Ehdotus selkeyttää nykyistä katuverkkoa. Pääkatumainen Puistokatu jatkuu luontevasti yhtyen nykyiseen Aulis Rytkösen katuun. Näin voidaan nykyisen Presidentinkadun alkuosa ottaa osin tonttimaaksi ja osin asuinalueen keskukseksi muodostettavaksi aukioksi. Loppuosa Presidentinkadusta rauhoittuu tonttikaduksi, joka johtaa oleville pientaloille ja uuden asuinalueen kaakkoisosan asuintaloille. Kaartokadun jatkeen toteuttaminen puolestaan mahdollistaa Puistokadun ja Kaartokadun liittymän toteuttamisen tavanomaisena kolmihaaraliittymänä.

Pysäköinti on useimmissa kilpailutöissä ratkaistu luolapysäköintinä, joka annettiin yhdeksi mahdolliseksi ratkaisumalliksi jo kilpailuohjelmassa. Luolapysäköinti on parhaimmissa ehdotuksissa jaettu useampaan lohkokoon jolloin luolastoa voidaan jatkaa vaihteittain rakentamisen myötä. Saatujen asiantuntijalausuntojen perusteella tätä kallioluolaratkaisua on pidetty kustannuksiltaan verrattain kalliina vaihtoehtona. Edullisempi, mutta myös kaupunkikuvallisesti hyvä ratkaisu, on malli, jossa pysäköinti perustuu pihakannen alle tehtyihin pysäköintilaitoksiin. Tästä hyvänä esimerkkinä voidaan mainita ehdotus nro 18 "Rosinante". Joissakin kilpailutöissä oli ehdotettu myös pysäköintitaloja, mutta ne ovat suurina yksikköinä kaupunkikuvallisesti ongelmallisia.

Palkintolautakunnan mielestä kilpailuehdotuksista paras liikenneratkaisu on esitetty ehdotuksessa nro 10 "Big Band Theory". Ehdotuksen myötä nykyinen liikenneverkko selkiytyy ja kilpailualueen sekä viereisen keskuskenttäalueen saavutettavuus kaikilla liikennemuodoilla paranee. Ehdotuksen heikkoutena on kustannuksiltaan raskas kallioluola. Tämän vuoksi jatkosuunnittelussa tulisi tutkia onko ehdotuksen mukainen ratkaisu toteutettavissa pysäköinnin osalta edullisemmalla tavalla.

TOTEUTUSKELPOISUUS

Kilpailun tavoitteena oli löytää Mölymäen kilpailualueelle kaupunkikuvaltaan ja toiminnallisesti korkeatasoinen toteutuskelpoinen suunnitelma, jonka pohjalta asemakaavan muutos ja rakentaminen voidaan toteuttaa energia- ja rakentamistaloudellisesti. Parhaimmat kilpailuehdotukset toteuttivat hyvin edellä mainitut tavoitteet ja tuottivat huolellisesti tutkittuja sekä oivaltavia ratkaisumalleja annettuun tehtävään.

4 EHDOTUSKOHTAISET ARVOSTELUT

PALKINTOLUOKKA

5. VEIJARIT

Ehdotus on tasapainoinen ja hyvin tutkittu. Säilytettäväksi rakennukseksi on jätetty vain kauppaoppilaitoksen koulurakennus muistumaksi alueen historiasta. Pienellä tutkimisella myös ammattioppilaitoksen päärakennus olisi mahdollista säilyttää suunnitelman juurikaan siitä kärsimättä.

Ehdotus perustuu suorakulmaiseen, vanhojen rakennusten mukaiseen koordinaatistoon, mikä on luontevaa alueelle. Suunnitellut korttelit ovat pitkittäissuuntaan kulkevaan pihakatuun rajautuvia umpikortteleita, joissa on suojaiset korttelitalon sisältävät sisäpihat. Kortteleiden talot ovat mittakaavaltaan miellyttäviä. Pihakadun molemmin puolin sijaitsevat korttelit eivät ole suoraan vastakkain, vaan kortteleiden pienellä suuntaissiirrolla on saatu aikaan mielenkiintoisia tilasarjoja koillis-lounaissuunnan väylille ja puistoille. Kyseiset tilasarjat ovat keskenään eriluonteisia ja niiden avulla pystytään muun muassa hidastamaan hulevesien imeytymistä.

Pohjoisin väylistä on Palvelukatu, mikä toimii joukkoliikenteen reittinä myös läpi urheilualueen. Esitetty joukkoliikennereitti huomioi hyvin kilpailualueen pohjoisosan asumisen ja keskustentän tapahtumien kytkemisen paikallisliikenteen piiriin, mutta jatkoyhteydet ovat hankalasti toteutettavissa. Muuten ehdotus perustuu pääosin nykyiseen ajoneuvoliikenteen verkkoon ja ohjaa hankalasti liikennettä Presidentinkadun pientalovaltaiselle osalle.

Pihakadun luonne on mukavan vaihteleva ja sen toiminnot perusteltuja kortteleiden asukkaiden yhteisenä alueena. Kuitenkin sen liittyminen olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen ja liikenneverkkoon on puutteellista. Varsinkin eteläpäässä pihakatu loppuu oudosti keskelle korttelia, kun se olisi ollut helposti yhdistettävissä Aulis Rytkösen katuun. Esitetynlainen paikoitusluomamalli on verrattain kallis ja sen toiminta vaihteittain rakennettaessa pelkästään eteläpään sisäänkäynnin varassa aiheuttaa kuormitusta alueen eteläpään liikennejärjestelyissä.

Ehdotus toteuttaa hyvin kilpailualueelle asetetun kerrosalamäärätavoitteen.

10. BIG BAND THEORY

Ehdotus perustuu moottoriajoneuvoliikenteenverkon uusiin linjauksiin kilpailualueella, joilla on onnistuttu parantamaan kilpailualueen liikenneyhteyksien lisäksi myös ympäröivien asuinalueiden liikennejärjestelyitä. Ratkaisumalli liittää kilpailualueen luontevasti kaupunkirakenteeseen mahdollistamalla alueen läpi kulkevan joukkoliikennedyhteyden syntymisen pysäkkeineen ja palveluineen. Puistokatu jatkuu komeasti suoraan alueen sydämeen, missä se risteää ”I Love Kuopio”-puistoon jalkapallostadionin alueelta johtavan aukio- ja puistokokonaisuuden kanssa. Näitä kahta alueen pääreittiä reunustavat risteystä kohden kerroslukumäärältään suurenevat talot, mitkä kaupunkisiluettissa hienosti merkitsevät Mölymäen uuden keskustan silti jättämättä vanhaa Mölymäen keskustaa huomiotta. Risteyksen koillispuolella on keskusaukio, mistä on esteettömät näkymät yli kaupungin Kallavedelle. Puistokatu yhdistyy risteyksen jälkeen Aulis Rytkösen katuun ja sitä kautta Jynkänkadun risteykseen hieman vaikeahkolla tavalla.

Pyöräilyn ja jalankulun pääyhteydet tukeutuvat edellä mainittuun autoliikenteen verkkoon. Lisäksi ehdotuksessa on esitetty keskusaukiolta selkeä jalankululle ja pyöräilylle tarkoitettua alue keskuskenttäalueen halki kohti Haapaniemen koulua. Ehdotuksessa on esitetty Puistokadulle erillisten pyöräkaistojen toteuttamista. Lisäksi keskusaukiolta on esitetty muutamia kävely-yhteyksiä keskustan suuntaan avattavan puistoalueen poikki. Esitetyt jalankulku- ja pyöräily-yhteydet täydentävät nykyisiä verkkoja hyvin ja kytkeytyvät pääosin tarkoituksen mukaisesti olemassa oleviin verkostoihin.

Ehdotuksen asumisvaihtoehdot ovat tarkkaan harkittuja. Suunnitelmassa on Presidentinkatu muutettu tonttikaduksi, jonka varressa on pientalomaista rakentamista. Se toimii hyvin parina olemassa olevien pientalojen kanssa. Alueen lounaisosan korkeahko talorivi rajaa uuden Mölymäen alueen selkeästi keskuskentän alueesta. Puistokadun varressa keskustasta päin tultaessa on kolmiomainen kortteli, mikä muodostuu vapaamuotoisista erillisrakennuksista, mitkä ovat kiinni toisissansa viherhuoneiden ja yhteisen katon välityksellä. Kaikki esitetyt korttelirakenteet ja talotyyppit ovat realistisia pienellä jatkokehittelyllä.

Suunnitelmassa on säilytetty vanhasta rakennuskannasta vain kauppaoppilaitoksen päärakennus, mihin on sijoitettu erityisasumisen tiloja.

Ehdotuksessa pysäköintiratkaisuksi on esitetty laajaa, kaksikerroksista, kilpailualueen alle sijoitettavaa kallioluolaa. Esitetty pysäköintiratkaisu on toteutettavissa, mutta kustannuksiltaan verrattain kallis vaihtoehto. Ajo pysäköintiluolaan pohjoisen suunnasta on esitetty Puistokadulta suhteellisen pitkän kallioluolan kautta. Etelän suunnasta ajo pysäköintiluolaan on esitetty Aulis Rytkösen kadun keskellä olevan rampin kautta. Vaiheittain rakentamisen myötä ensimmäisessä vaiheessa rakennetuille autopaikoilla ajettaisiin vain yhden ajorampin kautta.

Ehdotus toteuttaa kilpailualueelle asetetun kerroslamäärätavoitteen.

15. HERMO

Hermo perustuu kolmioteemaan, mitä viedään johdonmukaisesti läpi koko kilpailuehdotuksen niin kortteleissa kuin kaupunkitiloissakin. Puistokadun linjaus kilpailualueelle tullessa on suoristettu, jolloin se komeasti nousee kohden alueen ydintä, Kolmiotoria. Puistokatu jatkuu torilta Presidentinkatuna itään tonttikatumaisena. Vaarana kuitenkin on, että Puistokatua pohjoisesta etelän suuntaan kulkeva läpiajoliikenne ajautuu nykyisenkaltaisesti pientaloalueen halki kulkevaksi liikenteeksi. Ehdotuksen liikenneverkkoa on mahdollista kehittää siten, että esitetyltä aukiolta rakennetaan uusi katuyhteys kilpailualueen poikki kohti etelää, jolloin läpiajoliikenne ohjautuu massiivisemman rakenteen poikki ja tarjoten näin myös mahdollisuuden ohjata joukkoliikenteen reitti kerrostaloalueen keskeltä. Esitetty ratkaisu parantaa niin kilpailu- kuin keskuskenttäalueenkin saavutettavuutta joukkoliikenteellä.

Kolmiotorilta on esitetty toteutettavan keskuskenttäalueen poikki kulkeva kävely- ja pyöräily-yhteys kohti Haapaniemen koulua. Esitetty kävely- ja pyöräilyverkko täydentää olemassa olevia verkostoja ja parantaa niin keskuskentän kuin Haapaniemen koulunkin saavutettavuutta kävellen ja pyöräillen. Esitetyt verkostoja tulisi vielä kehittää niiden eteläisiltä osilta, jotta ne kytkeytyisivät paremmin olemassa oleviin verkostoihin. Kolmiotori rajautuu koillisessa palvelukortteliin, minkä torin puoleisen reunan olisi myös suonut olevan terävä, toisin sanoen noudattelevan enemmän tekijän valitsemaa kolmioteemaa. Silloin torilta olisi paremmin avautunut näkymiä yli Kuopion, mitä alueen topografia olisi mahdollistanut.

Kolmiomalliin perustuvat korttelirakenteet ovat mielenkiintoisia ja niillä etuja muun muassa jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden läpikulkureittien sujuvuuden kannalta. Kuitenkin asuinkortteleiden sisäpihoilla kulma-asunnot muodostuvat ongelmallisiksi rajallisten näkymien ja paloteknisten seikkojen takia. Asuinkortteleissa on hauska yhdistetty pistetaloja ja townhouse-tyyppistä rakentamista. Näin alueelle on saavutettu omaleimainen kylämäinen tunnelma suhteellisen suuresta rakentamisen määrästä huolimatta. Pistetalojen sommitelma tukeutuu hyvin vanhoihin Mölymäen tornitaloihin ja vievät samalla alueen rakentamisen painopistettä perustellusti kohden alueen luoteisosaa.

Ehdotuksessa on säilytetty kauppaoppilaitoksen kirjasto-osa ja päärakennus, minne on sijoitettu lähialuetta palvelevaa kirjastotoimintaa.

Presidentinkadun varrella oleva paikoitustalo tuntuu olevan liian arvokkaalla paikalla ja kaipaisi lisää pohdintaa. Kallioluolapysäköinti esitetynlaisena on kallis.

18. ROSINANTE

Ehdotuksessa on säilytetty ammattikoulun ja kauppaoppilaitoksen rakennuksista arvokkaimmat ja hyödynnettävimmät osat. Uusiokäyttötarkoitukseksi ehdotetaan ylemmissä kerroksissa asumista, alimmissa kerroksissa lähinnä palveluita. Ammattioppilaitoksen päärakennus antaa mittakaavan ehdotuksen neljälle muodostuvalle suurtalokorttelille, minkä osasia vanhat rakennukset ovat.

Kapeat kadut ja niitä reunustavat korkeahkot talot muodostavat jopa hieman ahtaantuntuista katutilaa, mitä tekijä on kuitenkin siellä täällä taitavasti avannut tiukkaan mitoitettujen kortteliaukoiden avulla. Muodostuva kaupunki on tiivis ja urbaani. Maantasokerroksissa kadunvarsilla ja aukioilla on toimi- ja liiketiloja, jotka aktivoivat uutta kaupunkia. Kortteleiden sisäpihat ovat tiukkojen katutilojen vastakohtina avaria ja vehreitä yhteispihoja, mitkä kuitenkin ovat suojaisia umpikorttelirakenteen takia. Laajat viherpihat tarjoavat hyvät edellytykset myös hulevesien käsittelylle.

Kortteleiden talot ovat realistisesti mitoitettuja ja hyvin vaihteittain rakennettavissa. Talojen kerroslukumäärät eivät vaihteile kortteleissa juurikaan. Pelkona olevaa monotonisuutta vältetään kuitenkin talojen väri- ja materiaalivalintojen avulla.

Myöskään talojen harjakorkeudet alueella eivät nouse vanhojen Mölymäen tornitalojen tasolle, joten kaupunkisiluetti kaukaa katsottuna on hyvin hillitty. Matalampaa rakentamista olisi kuitenkin suonut olevan Presidentinkadun pientaloalueen kohdalla.

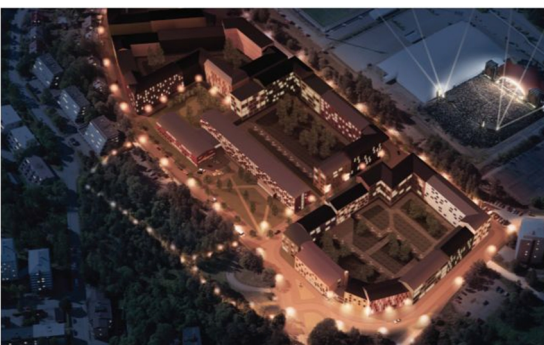
Ehdotuksessa tukeudutaan autoliikenteen osalta olevaan katuverkkoon, jota täydennetään kilpailualueen lounaisreunassa kulkevalla väylällä, joka yhtyy eteläpäästään olevaan Aulis Rytkösen katuun. Lisäksi ehdotuksessa on esitetty suurtalokortteleiden väliin kilpailualueen poikki kulkevia tonttikatuja. Ehdotuksen perusajatus katuverkkohierarkiasta on kehityskelpoinen. Ajoneuvoliikenteen ohjaaminen läpi urheilu- ja tapahtuma-alueen heikentää alueen kehittämismahdollisuuksia.

Joukkoliikenteen pysäkkiratkaisut ovat liikenteellisesti hankalasti toteutettavissa eikä niiden sijoittelussa ole huomioitu alueen toiminnallisia painopisteitä.

Pyöräilyn ja jalankulun pääyhteydet tukeutuvat edellä mainittuun autoliikenteen verkkoon, jota täydentää keskustan suuntaan esitetty jalankulkuyhteys, minkä myötä myös kulkuyhteys Haapaniemen koulun ja keskustan välille muodostuu. Niin katuverkko kuin jalankulku- ja pyöräilyyhteydetkin kiertävät suurtalokortteleita, jonka vuoksi niiden hahmottaminen on hankalaa eikä esitetty jalankulku- ja pyöräilyverkotot erityisesti tue kestävästä liikkumisesta edistämistä.

Ehdotuksen pysäköintiratkaisuna on korttelikohtainen, pihakansien alle sijoittuvat pysäköintihallit, jotka ovat toteutettavissa rakentamisen edistyessä ja on kustannuksiltaan kohtuullinen.

Kilpailuehdotus toteuttaa kilpailualueelle asetetun kerroslamäärätavoitteen.

22. MOSAIIKKI

Mosaiikki on ehdotus mikä pohjaa ideansa kauppaoppilaitoksen vanhan osan sekä ammattioppilaitoksen päärakennuksen säilyttämiseen. Tekijä on taitavasti ottanut nämä rakennukset luontevaksi osaksi alueen uutta korttelirakennetta. Ne tuovat alueelle historiallista syvyyttä ja omaleimaisen tunnelman. Uusiokäyttöideoidensa ansiosta ne eivät ole monumentteja vaan aktiivinen osa uutta ja toimivaa Mölymäen kaupunginosaa.

Kolmen umpikorttelin kääntäminen Kuopion keskustakortteleiden koordinaatistoon on hieman teoreettinen, mutta toimiva ajatus. Näin kortteleiden väleihin syntyy viihtyisiä aukioita ja puistoja. Näkymät kortteleista ulospäin ovat myös avoimia. Kortteleihin kuuluvat korkeat kulmatalot auttavat orientoitumaan ja tuovat samalla vaihtelevuutta kaupunkikuvaan. Tornitalojen koot, sijoittelu ja eri suuntaisuus yhdistettynä talojen harjakattoihin tekevät kaupunkisiluetista tasapainoisen ja kauniin. Kortteleiden talot ovat huolella tutkittuja ja mahdollistavat hyvin myös vaihteittain rakentamisen.

Rakentamisen painopisteet ovat työssä pääosin oikein. Ehkä Presidentinkadun pientaloalueen kohdalla rakentaminen olisi voinut olla vieläkin matalampaa.

Kaiken kaikkiaan suunnitelma on arkkitehtonisesti varmaotteinen ja tyylikäs.

Ehdotuksen moottoriajoneuvoliikenteen järjestelyt perustuvat nykyiseen katuverkkoon, jota on täydennetty alueen lounaisreunaa kulkevalla tonttikadulla. Pyöräilyn ja jalankulun pääyhteydet tukeutuvat edellä mainittuun autoliikenteen verkkoon, jota täydentää kilpailualueen poikki kulkevat kevyen liikenteen väylät ja raitit. Esitetyt reitit täydentävät olemassa olevaa verkostoa, mutta niiden kytkeytyminen olevaan verkostoon on osittain puutteellista. Ehdotuksen liikennetarkastelut on tehty kevyesti ja alueen katuverkkohierarkia jää epäselväksi.

Ehdotuksen kahdesta pysäköintiratkaisusta pysäköintitalojen ja kannenaluspaikoituksen yhdistelmä on realistisempi kuin kallioluolaratkaisu.

Rakennettavaksi suunniteltu kerrosala toteuttaa hyvin kilpailun tavoitteet.

YLÄLUOKKA

2. SISÄKIERRE

Ehdotus perustuu neljään vapaamuotoiseen kortteliin, joiden taustan muodostaa korkea pistetalojen rivistö. Koilliseen suunnatut kaarevareunaiset talomuurit jättävät väleihinsä viheralueita ja tekevät suunnitelman väljän oloiseksi. Samalla asunnoista voidaan avata vapaita näkymiä ympäristöön. Voimakkaasti porrastuvat talomuurit yhdistettynä pohjakaavioiden vapaisiin muotoihin vievät kuitenkin tehoa suunnitelman kaaviotason selkeydeltä. Talomuurien päät 12-kerroksisina nousevat korkeudessaan kilpailemaan taustan pistetalorivistön kanssa, mikä tuntuu virheeltä.

Muodostuva uusi asuinalue on autoton ja vihreä, mutta samalla hieman lähiömäinen. Suunnitelmassa jää kaipaamaan keskeisempää ja suurempaa tori- tai aukiotilaa, kuin mitä pohjoispään kauppa-aukio on. Kauppa-aukion muoto itsessään ei saa tukea rajaukseensa uusista rakennusmassoista. Lisäksi palveluiden määrä on suhteellisen vähäistä suunniteltavan alueen kokoon verrattuna.

Työ on kuitenkin läpikotaisin hyvin tutkittu. Muun muassa vaiheittainrakennettavuus on ehdotuksessa hyvin selkeää. Korttelikohtaiset 2-kerroksiset pihakansien alle sijoittuvat paikoitushallit ovat suhteellisen edullisia ja mahdollista toteuttaa, mutta niiden syöttö vain kahta ajoreittiä käyttäen aiheuttaisi huipputuntien aikana ruuhkaa. Hulevesien käsittely ehdotuksessa on helppo järjestää laajojen viheralueiden takia.

Ehdotuksessa on säilytetty kauppaoppilaitoksen vanha osa. Juhlasalin säilyttäminen selostuksen mukaisesti on ehdotuksessa myös mahdollista. Suunnitelman ehdoton formalistisuus ei kuitenkaan jätä tilaa edes kauppaoppilaitoksen rakennusmassoille vaan kyseinen kortteli vaikuttaa ehdotetunlaisena repaleiselta verrattuna uudiskortteleihin.

Kilpailuehdotus toteuttaa kilpailualueelle asetetun kerrosalamäärätavoitteen

8. PERISKOOPIT

Ehdotuksen pääajatus on komea; rakentamisen volyymi on suurimmillaan alueen korkeimmalla kohdalla, pitkittäin aluetta halkovan kadun / tapahtumakadun varrella. Rakentaminen madaltuu kohden alueen reunoja korostaen Mölymäen maastonmuotoja. Alueen kaakkoisosassa rakentaminen maltillisesti jätetty kolmeen ja neljään kerrokseen, mikä sopii hyvin Presidentinkadun pientalojen mittakaavaan. Siellä täällä harkituissa paikoissa on sijoiteltuna 16-kerroksisia pistetaloja rytmittämään aluetta. Pistetalot vaikuttavat kuitenkin liian korkeilta sijaitakseen Mölymäen päällä ja jättävät Mölymäen vanhat tornitalot ennemminkin varjoonsa kuin toimisivat niiden kanssa tasapainoisena tornisommitelmana.

Suunnitelmassa alueen tärkeimpiä rakennuksia on säilytetty. Kuitenkin myös ammattikoulun päärakennuksen lisäosat olisi hyvin voinut säilyttää suunnitelman siitä kärsimättä. Nyt puikkoomainen H-rakennus on yksinäinen ja sen edustila mittakaavaltaan jopa liiankin suuri. Säilytettävien rakennusten uudiskäyttö on perusteltua ja esimerkiksi ammattikoulun päärakennukseen sijoitetut palvelut tukevat hyvin tapahtumakadun toimintaa.

Liikenteellisesti ehdotus pohjautuu pääosin nykytilanteeseen. Alueen sisäinen ajoneuvoliikenne pysähtyy vaikeahkolla tavalla tapahtumakadun kohdalle, josta voi ainoastaan ajaa pysäköintitiloihin. Poikittaiset jalankulkuväylät perusteltuja ja liittävät kilpailualueen luontevasti läntiselle tapahtuma-alueelle.

13 NELOSKETJU

Kilpailuehdotus on säilyttänyt ammattioppi- ja kauppaoppilaitoksen päärakennusten lisäksi kauppaoppilaitoksen juhlasalin ja ammattioppilaitoksen liikuntasalin. Rakennusten uudelleenkäyttöä on ansiokkaasti tutkittu ja ehdotetut alakerrosten uudiskäyttömahdollisuudet edistävät asuinalueen yhteisöllisyyttä. Säilytettävien rakennusten ja keskuskenttäalueen väliin sijoitetut suurtorjennit ovat mitoitukseltaan sopusuhtaisia lukuun ottamatta korkeimpia tornitaloja. Kortteleiden kulmiin sijoitetut pistetalojen korkeudet vaihtelevat kahdeksasta kuuteentoista kerrokseen. Tornitalojen hieman kaavamaisista sijoittelua auttavat niiden korkeuksien vaihtelut, joskin korkeimmat rakennukset antavat asuinalueelle liian massiivisen ilmeen. Uusien asuinrakennusten asuntojen suuret parvekkeet antavat rakennuksille ilmavan ilmeen ja lisäävät asuntojen viihtyisyyttä laajoilla ulkotiloilla.

Ehdotuksen ajoneuvoliikenne tukeutuu nykyiseen katuverkkoon. Näin on saatu asuinalueen sisälle turvallinen kävelyreitistö. Pysäköinti on suunniteltu uudisrakennuskortteleiden kansipihojen alle. Osa asuinrakennuksista on sijoitettu kokonaan pysäköinnin päälle. Ratkaisu hankaloittaa asuinrakennusten joustavaa suunnittelua.

Tekijä on ehdottanut pääasialliseksi julkisivumateriaaliksi käsinlyötyä tiiltä. Ehdotus on hyvä, julkisivumateriaali liittyy uudet rakennukset luontevasti vanhoihin säilytettäviin rakennuksiin. Suunnitelma on kokonaisuudessaan hyvin tutkittu ja arkkitehtuuriltaan varmaotteinen. Ehdotus toteuttaa hyvin kilpailualueelle asetetun kerrosalamäärätavoitteen.

17. UNA CITTA VISIBLE

Kilpailuehdotuksessa on säilytetty ammattioppi- ja kauppaoppilaitoksen päärakennusten lisäksi kaksi muuta ammattioppilaitoksen rakennusta. Näiden säilytettävien rakennusten muodostamaan koordinaatistoon on luotu mielenkiintoinen ja monipuolinen korttelirakenne. Kortteli- ja katutilaa rajaavat asuinrakennukset noudattavat hyvin säilytettävien rakennusten korkeuksia ja pistetaloille on taas haettu mittakaava Mäntymäen 50-luvun tornitaloista. Uusi asuinalue täydentää näin kaupunkirakennetta hyvin luontevasti. Osa uusista asuinrakennuksista, jotka on sijoitettu kilpailualueen ulkopuolelle, hankaloittavat keskuskenttäalueen kehittämistä. Uuden asuinalueen kortteille on esitetty mielenkiintoisia kortteliteemoja, jotka korostavat hyvin niiden omaa identiteettiä. Lisäksi pistetalojen yläpuolelle kerrokseen esitetyt yhteiset viherhuoneet ja saunatilat lisäävät alueen yhteisöllisyyttä. Kahden suurtorjennin sisäpihoille sijoitetut huvilamaiset pienkerrostalot on korttelirakennetta rikastuttava ja uusia asumismuotoja hakeva idea. Presidentinkadun pientaloalueen rakennukset on myös huomioitu sijoittamalla kaksi- ja kolmikerroksiset pientalot alueen koilliskulmaan. Säilytettävien rakennusten uudiskäyttöä ehdotettu asuinkäyttö on luonteva ratkaisu, samoin ammattioppilaitoksen liikuntasalin säilyttäminen liikuntatilana. Palkintolautakunta ei kuitenkaan pitänyt vanhaan rakennukseen sijoitettua urheiluhallia tarpeellisenä asuinaluetta palvelevana toimintona.

Suunnitelman ajoneuvoliikenne tukeutuu nykyiseen katuverkkoon. Näin on saatu asuinalueen keskiosaan turvallinen kevyenliikenteen verkosto. Tosin huoltoajoliikenne joutuu käyttämään tätä samaa verkostoa. Lisäksi on ehdotettu uuden joukkoliikennekadun sijoittamista keskuskenttälueen ja asuinalueen väliin. Ratkaisu tuottaa oudon rinnakkaiskadun Aulis Rytkösen kadulle. Alueen pysäköinti on ehdotettu kolmikerroksiseen kallioluolaan. Ratkaisu on taloudellisesti haastava. Lisäksi 1320 ajoneuvon pysäköintiluolaan tulisi suunnitella toinen sisään- ja ulosajoreitti. Pysäköintiluolan käyttäminen väestönsuojana on hyvä ajatus.

Suunnitelma on kokonaisuudessaan hyvin tutkittu ja paljon hyviä ideoita sisältävä ehdotus. Myös arkkitehtoninen ote on raikas ja mielenkiintoinen. Kilpailuehdotus toteuttaa hyvin kilpailualueelle asetetun kerrosalamäärätavoitteen.

20. SAVON KRUUNU

Ehdotus on hyvin omaperäinen kilpailijoiden joukossa. Esitetty koko kilpailualueen kiertävä helminauhamainen taloketju yhdessä mäen laelle suunnitellun kukkakummun kanssa tuottaa mielenkiintoisen vihreän keitaan Mölymäen laelle. Helminauhan talot ovat hyvin tutkittuja vaikkakin luonnosmaisesti esitettyjä. Kaikkiin asuntoihin on saatu järjestettyä avoimet näkymät, jotka vaihtelevat kerroksittain. Alimmissa kerroksissa on miellyttävä kontakti maastoon maakummun takia, ylimmistä kerroksista taas avautuu näkymiä ympäri Kuopiota. Talonauhaa rytmittävät siellä täällä olevat korkeammat talot, mitkä yhdessä Mölymäen vanhojen tornitalojen kanssa muodostavat alueelle kaunistavaa siluettia kaukaa katsottaessa.

Yhteispihan alla oleva paikoitusluola on pitkulainen ja soveltuu näin hyvin vaihteittain rakennettavaksi. Yhteydet sieltä maanpinnalle on järjestetty pihalle tulevien porrashuoneiden kautta. Alueen lounaisosan talojen yhteys paikoitusluolaan voitaisiin järjestää myös suoraan porrashuoneiden kautta maan alta, mutta alueen koillisosan talot jäävät esteettömyyttä ajatellen vaikeasti kuusi metriä korkean harjun taakse.

Ehdotuksessa on säilytetty kauppaoppilaitoksen päärakennus ja juhlasali, joihin on sijoitettu aluetta palvelevia toimintoja. Palvelut jäävät kuitenkin suhteellisen kauas alueen eteläpään taloista. Ammattikoulun päärakennuksen H-osan säilyttäminen ja sen ottaminen osaksi rakennusten helminauhaa olisi voinut olla positiivinen lisä suunnitelmalle ja palveluiden sijoittamiselle. Se olisi myös lisännyt alueen rakennusten aikakaudellista kerrostumaa sopivalla tavalla suunnitelman siitä kärsimättä.

26. EI NIIN ALAVALLA MAALLA

Suunnitelman kaupunkirakenteellisena lähtökohtana on ammattioppilaitoksen ja kauppaoppilaitoksen päärakennusten säilyttäminen. Lisäksi on säilytetty ammattioppilaitoksen liikuntasalirakennus. Säilytettävien rakennusten uudelleen käytöstä on selostuksessa esitetty hyviä ideoita, mutta havainnepiirustuksissa on esitetty vain kauppaoppilaitoksen rakennuksen uudiskäyttöä. Esitetty ajatus Loft-asunnoista on onnistunut.

Ehdotuksessa esitetty koko alueen pituussuunnassa läpäisevä jalankulkuraitti on hyvä ja kaupunkitilallisesti aluetta kokoava aihe. Jalankulkuraittia myötäilee pistetalojen nauha, joiden kerrosluvut vaihtelevat viidestä kahdeksaan. Kerrosluvu kasvaa etelästä pohjoiseen. Tämä nauha antaa hyvän ”selkärangan” asuinalueelle, joskin pistetalojen välit voisivat olla hieman leveämpiä.

Pistetalojen nauhaan liittyy lamellitalojen muodostamat korttelit, jotka ovat isoja ja valoisia suurtalokortteleita. Kauppaoppilaitoksen taakse sijoitettuja kahta kuusitoistakerroksista tornitaloa palkintolautakunta piti kaupunkikuvallisesti liian massiivisina. Presidentinkadun pientaloalueen rakennukset on huomioitu hyvin suunnitelmassa esitetyillä pienkerrostalo- ja townhouse-kortteleilla.

Ehdotuksen ajoneuvoliikenne tukeutuu nykyiseen katuverkkoon. Lisäksi on suunniteltu yksi hitaasti liikennöity katu asuinalueen ja keskuskenttäalueen väliin. Tämä on hyvä ratkaisu, joka rauhoittaa alueen muut raitit jalankululle. Pysäköinti on ehdotettu toteutettavaksi joko keskitettynä kalliopysäköintinä tai kansipysäköintinä. Kalliopysäköintinä ehdotus on selkeä, mutta taloudellisesti haastava. Kansipysäköintiratkaisu taas hankaloittaa asuinrakennusten suunnittelua, koska osa asuinrakennuksista on sijoitettu pysäköinnin päälle. Raitin alle sijoitettava kansipysäköinti on hyvä ratkaisu.

Kilpailuehdotus toteuttaa kilpailualueelle asetetun kerrosalamäärätavoitteen.

27. MELUKYLÄ

Melukylä on varmaotteinen ja hyvin tutkittu ehdotus, missä taitavalla kädellä on rakennettu tasapainoinen ja omaleimainen ”kampakylä” kukkulan laelle. Suunnitelmassa on säilytetty ammattioppilaitoksen ja kauppaoppilaitoksen päärakennukset sekä kauppaoppilaitoksen saliosa, mitkä on otettu osaksi uusia korttelirakenteita mutkattomalla tavalla. Ammattioppilaitoksen korttelin täydentäminen tornitalolla samoin kuin kauppaoppilaitoksen rakennusten jalostaminen umpikortteliksi uudisrakentamisen avulla osoittavat, että vanhoilla rakennuksilla on suunnitelmassa tärkeä funktio sekä kaupunkikuvallisesti että niiden uusiokäytön kannalta, ja että niitä ei ole vain jätetty paikoillensa pakollisina muistumina alueen historiasta.

Pohjoiseteläsuunnassa kulkeva autoton ”Espa” on alueen kaunis pääväylä, jonka varteen kaikki eri korttelityypit jotenkin liittyvät. Kortteleiden eri talotypologiat on suunniteltu paikoilleen ympäristöönsä liittymisen mukaan. Harkitusti sijoitetut tornitalot merkitsevät kylän alun, lopun ja kaupallisen keskustan hienolla tavalla. Erytysmaininnan hyvästä mittakaavasta ja tunnelmasta ansaitsee korttelityyppi, missä pihat ja pihakadut vuorottelevat.

Kampamallin vieminen läpi koko työn on toki loogista, mutta alue on kovin pitkä. Hienoinen puutumisen vaara raitin varrella jo uhkaa. Jossain paikassa aluetta kaupunkirakennetta olisikin voinut rikkoa positiivisen yllätyksellisesti.

Liikenteellisesti uusi alue perustuu olemassa olevaan tieverkkoon, mikä voi käydä ahtaaksi uuden asuinalueen liikenteen lisätessä ruuhkia.

30. RUUDUKKO

Kilpailuehdotus perustuu korttelirakenteeseen, jossa kortteleiden mitoitus vastaa Kuopion keskustan kortteleiden muodostamaa ruutukaavaa. Korttelit ovat miellyttävän kokoisia ja valoisia, koska korkeammat rakennukset on sijoitettu onnistuneesti kortteleiden koillis- ja luoteissivuille. Presidentinkadun pientaloalueen rakennukset on huomioitu neljällä pienimittakaavaisella ja terassoituvalla rakennuksella. Suunnitelmassa on esitetty kauppaoppilaitoksen päärakennuksen säilyttämistä osana uutta senioritaloa. Ajatus on hyvä ja korttelikokonaisuutta on vielä täydennetty

yhdellä pistetalolla. Uudisrakennuskortteleiden asuinrakennusten suunnittelu on ammattitaitoista ja rakennukset ovat toteuttamiskelpoisia.

Ehdotuksen ajoneuvoliikenne tukeutuu nykyiseen katuverkkoon. Näin on saatu muu asuinalue rauhoitettua kevyelle liikenteelle. Tosin huoltoliikenne joutuu käyttämään osittain kevyenliikenteen raitteja. Keskimmäisten kortteleiden kohdalle muodostettu pitkä keskusaukio on mittakaavaltaan onnistunut ja asuinalueita sopivasti väljentävä aukio. Keskitetty pysäköintilaitos on ehdotettu toteutettavaksi kallioon louhittuna tai keskusaukion ja viereisten rakennusten alle kansirakenteena. Kalliopysäköinti on taloudellisesti haastava ja kansirakenteena toteutettu pysäköintilaitos hankaloittaa niiden asuinrakennusten suunnittelua, joiden kellaritiloihin paikoitus sijoittuu.

Suunnitelma on kokonaisuudessaan hyvin tutkittu ja ammattitaitoisesti suunniteltu, joskin ehdotuksen arkkitehtuuri on ennen nähtyä. Ehdotus toteuttaa kilpailualueelle asetetun kerrosalamäärätavoitteen.

KESKILUOKKA

3. KUKKULAKAUPUNKI

Kukulakaupunki on ryhdikäs ja selkeälinjainen ehdotus, missä rakentamisen pääpainoalueet on sijoitettu hyvin. Urheilukentän vieressä alueen lounaisreunalla on korkea kerrostalorivistö, joka muodostaa suunnitelmalle selkärangan. Rakentaminen madaltuu keskustaa kohden siirryttäessä ja on matalimmillaan Presidentinkadun pientaloalueen kohdalla. Alueen päärakennukseksi on harkitusti jätetty ammattioppilaitoksen päärakennus uusine käyttötarkoituksineen. Rakennus liittyy hyvin alueen julkisemman pääraitin toimintaan. Kauppaoppilaitoksen päärakennus ja jopa sen salisiipi olisi ollut suunnitelmassa mahdollista säilyttää suunnitelman siitä kärsimättä. Sillä olisi korostettu alueen rakennuskannan kerroksellisuutta vielä lisää. Samalla alueen toimintoihin ja korttelirakenteeseenkin olisi tullut luonnollista vaihtelevuutta. Nyt suunnitelman suurilinjaisuus ja samanlaisina toistuvat korttelit vaikuttavat paikoitellen monotonisilta.

4. SYNAPSI

Ehdotus perustuu pienehköihin umpikortteleihin, jotka muodostavat melko tiheän kävelykatuverkoston alueelle. Osa kortteleista on hankalan muotoisia asuinrakentamisen toteuttamiseen, erityisesti terävät sisäkulmat ovat hankalia. Puistokatu on jatkettu kilpailualueen läpi joukkoliikennekatuna. Tämän kadun varrelle on muodostettu alueen keskeinen aukio, Mäkiaukio. Katu jatkuu viereisen keskuskenttäalueen läpi ja sen varrelle on myös esitetty asuinrakennuksia. Tämä ratkaisu estää keskuskenttäalueen kehittämistä massatapahtuma-alueena. Presidentinkadun koillispuolelle esitetyt neljä lamellitaloa estävät näkymiä kaupungin suuntaan. Ammattioppilaitoksen ja kauppaoppilaitoksen päärakennukset on esitetty purettaviksi, tosin kauppaoppilaitoksen rakennus olisi mahdollista liittää ehdotettuun korttelirakenteeseen.

Ehdotuksen ajoneuvoliikenne tukeutuu nykyiseen katuverkkoon, jolloin kortteleiden huoltoajo tapahtuu osittain kävelykatuverkkoa pitkin. Pysäköinti on ehdotettu kansipysäköintiratkaisuna, jonka runkoverkko perustuu kävelykatuverkoston. Osa autopaikoista on sijoitettu rakennusmassojen alle. Tämä hankaloittaa asuinrakennusten suunnittelua. Myöskään

keskuskenttäalueen alle sijoitettu pysäköinti ei ole realistinen ratkaisu alueen kehittämisen kannalta.

Kilpailuehdotuksen parasta antia on sen miellyttävä mittakaava sekä monipuolinen ja rikas kaupunkirakenne, joka on ilmakuvaan hyvin aistittavissa. Ehdotuksen asiakirjoista ei löytynyt alueen kerrosalalaskelmaa.

6. MÖLYMÄKI URBAN VILLAGE

Ehdotus perustuu säilyttävään malliin, missä sekä kauppaoppilaitoksen että ammattioppilaitoksen päärakennukset on säästetty. Kaavalliselta perusratkaisultaan onnistunut ja sympaattisen oloinen ehdotus potee kuitenkin kerrosalapulaa. Esimerkiksi luoteispään tornitaloihin ja keskuskortteleiden lamellitaloihin olisi voinut lisätä kerroksen, mikä luultavasti olisi samalla parantanut suunniteltavien asuinkortteleiden hieman vaatimatonta karaktääriä. Vaihteellaisuus, rakentamisen painopisteet, säilytettyjen rakennusten jälleenkäyttämismahdollisuudet sekä ajoneuvoliikenteen uudelleenohjaus on ehdotuksessa hyvin tutkittu. Pieni puute on, että urbaanilla kylällä ei ole keskusaukiota, minkä se ansaitsisi.

9. KÖLI

Nimimerkin mukaisesti ehdotuksen selkärangana toimii ammattikoulun päärakennuksen ja kahden samansuuntaisen asuinrakennuksen muodostama pitkä, kölimäinen rakennusrintama. Nämä massat jakavat kilpailualueen kahteen hyvin erilaiseen alueeseen. Tämä ehdotuksen keskeinen idea on myös sen heikkous. Liian suurena ja jäykkänä elementtinä se on kaupunkikuvallisesti liian rankka valinta. Ammattikoulun päärakennuksen lisäksi on säilytetty myös kauppaoppilaitoksen päärakennus. Ammattikoulun päärakennuksen uudiskäyttö on tutkittu ansiokkaasti. Lähikaupan ja ravintolan sijoittaminen Presidentinkadun varrelle on hyvä ajatus. Myös asuinkerrokset ovat toimivia. Sisäänvedetyt parvekkeet säilyttävät hyvin ammattikoulun päärakennuksen julkisivujen ilmeen. Uudet asuinkorttelit ovat omaleimaisia ja mielenkiintoisesti massoiteltuja. Kortteleiden asuinrakennukset ovat hyvin suunniteltuja ja toteuttamiskelpoisia. Alueen kaakkoisreunan kytketyt pientalot ottavat hyvin huomioon Presidentinkadun pientaloalueen rakennukset.

Ehdotuksen ajoneuvoliikenne tukeutuu nykyiseen katuverkkoon, jolloin asuinalueen sisäosat säilyvät kävelykatupainotteisina. Myös hidaskatunomainen "shared space"-väylä keskuskenttäalueen ja asuinalueen välissä on hyvä ratkaisu. Pysäköinti on ehdotettu sijoitettavaksi kaksitasoisen "kölin" suuntaiseen pysäköintilaitokseen, johon ajetaan Presidentinkadulta sisään. Pysäköintilaitos sijoittuu osittain uudisrakennusmassojen alle, joka hankaloittaa asuinrakennusten suunnittelua. Kilpailuehdotuksen yhteenlaskettu rakennusoikeus on kilpailun pienimpiä eikä se toteuta kilpailualueelle asetettua kerrosalamäärätavoitetta.

11. SILUETTI

Työ perustuu kehitetyn umpikorttelimallin monistamiseen ja modifioimiseen koko kilpailualueella. Työssä on hyvin osoitettu, että kehitettyä mallia voidaan jatkaa myös tarkastelualueella. Umpikorttelit poikkeavat suorakulmaisesta koordinaatistosta ja näin on saatu katu- ja piha-alueet mielenkiintoisemmiksi. Luoteisosan tehokkaat kulmatornikorttelit muokkaantuvat lamellitalokortteleiden kautta sopivan pienimittakaavaiseksi kaupunkivillakortteleiksi Presidentinkadun pientaloalueen vieressä. Uuden asutusalueen tuomaa lisääntyvää liikennettä

Presidentinkadulla on hyvin siirretty myös Mölymäenkadun kautta kulkevaksi, jonka varten kivijalkaliiketilojakin hyvin syntyy.

Kilpailualueen pohjoispuoliskon kortteleiden kulmatornisommitelma tuntuu kuitenkin raskaalta aiheelta verrattuna esimerkiksi alueen lamellitalokortteleiden kepeyteen. Pohjoisosan tornitalojen lukuisa määrä ja niiden suuret korkeudet yhdistettynä talojen samaan suuntaan kallistuviin jyrkkiin kattoihin luovat alueelle aggressiivisen ilmeen. Ammattioppilaitoksen päärakennus katkaistuna vaikuttaa torsolta eikä se suunnitellussa muodossaan toimi positiivisena muistumana menneestä ajasta.

12. NEW WAVE

Kilpailuehdotus perustuu koilliseen ja kaupungin keskustaan päin avautuviin kampamaisiin avokortteleihin. Rakennusten massoittelu kasvaa Presidentinkadulta kohti keskuskenttäaluetta niin, että se päättyy seitsemään 15-16 kerroksiseen tornitaloon. Massoittelu on hieman kaavamaisista ja tornitalojen muodostama rintama on tasakorkuisena jäykähkö. Presidentinkatuun rajautuvat matalammat rakennusten päädyt ottavat hyvin huomioon kadun toisella puolella sijaitsevien pientalojen mittakaavan. Ehdotus säilyttää kauppaoppilaitoksen juhlasalin ja siihen on ehdotettu päiväkotia ja monitoimisalialia. Muita vanhoja rakennuksia ei ole säilytetty. Päiväkotia ja monitoimisalialia sopivat säilytettävään juhlasalirakennukseen joskin vain yksi yksittäinen säilytettävä rakennuksen osa jää helposti irralliseksi korttelikokonaisuudessa.

Suunnitelman ajoneuvoliikenne tukeutuu nykyiseen katuverkkoon. Lisäksi asuinalueen halkaisee kaksi kevyenliikenteen itä-länsisuuntaista väylää. Näitä kevyenliikenteen väyliä joudutaan käyttämään myös alueen huoltoliikenteeseen. Myös keskuskentän ja asuinalueen välissä on yhdistetty kevyenliikenteen ja huoltoliikenteen väylä. Tämä väylä ei häiritse alueen sisäistä kevyttä liikennettä. Pysäköinti on ehdotettu toteutettavaksi joko kansirakenteena tai kallioon louhittuna luolastona. Kallioon louhittu luolasto on taloudellisesti haastava ratkaisu. Kansirakenteena toteutettu pysäköintiratkaisu hankaloittaa asuinrakennusten suunnittelua, koska pysäköintihallit menevät osittain asuinrakennusten alle. Kilpailuehdotus toteuttaa kilpailualueelle asetetun kerrosalamäärätavoitteen.

14. WATERGATE

Ehdotus perustuu neljään suurempaan kortteliyksikköön, jota pohjoisetelä-suuntainen kevyenliikenteen reitti jakaa. Kortteleiden väleihin avatut kiilamaiset teema-aukiot tuottavat komeita rajattuja näkymiä eri suuntiin Kuopiota. Aukiot jatkuvat kapeampina reitteinä tarkastelualueelle rytmittäen ja jakaen myös sen toimintoja osuvasti. Kortteleihin on sijoitettu runsaasti eri talotypologioita edustavia, tarkasti tutkittuja rakennuksia. Esimerkiksi vanhan Mölymäen pistetalot saavat viereensä uuden tornitaloryhmittymän perusteltuun paikkaan. Kuitenkin tornitalojen ripotteleminen ympäriinsä kilpailualueetta saa suunnitelman tuntumaan sekavalta ja rauhattomalta. Yksi tornitalo on sijoitettu jopa ulos korttelirakenteesta keskusaukiolle, mikä sotii näkymäaukioiden funktiota vastaan. Presidentinkadun kaakkoispään terassoituvat talot ovat hyvin paikallaan, mutta niiden päädyt ovat vielä liian korkea vastapari kadun toisen puolen

pientaloille. Parkkitalo korttelin arvokkaalla kulmalla on liian suuri ja muutenkin turha, kun autot olisi voinut sijoittaa maan alle.

16. TAHKO

Ehdotus on säilyttänyt ammattioppi- ja kauppaoppilaitoksen päärakennusten lisäksi kauppaoppilaitoksen juhlasalin. Näiden rakennusten yhteyteen on ehdotettu alueen maamerkkirakennusta, joka on viisitoistakerroksinen asuintorni. Palkintolautakunta piti esitettyä tornia tässä kohdassa kaupunkikuvallisesti massiivisena. Sen sijaan ehdotettu aukion paikka on perusteltu. Säilytettävien rakennusten uudiskäyttö on selostuksessa esitetty, mutta havaintopiirustukset ovat jääneet kaaviomaisiksi. Viisi uudisrakennuskorttelia on sijoitettu säilytettävien rakennusten ja keskuskenttäalueen väliin. Kortteleiden koko ja massoittelu on mittakaavaltaan melko onnistunut. Rakennusten muotoilu ja massoittelu on mielenkiintoista, joskin miljöötä kuvaavat perspektiivikuvat ovat jääneet viitteellisiksi ja luonnosasteelle.

Kilpailuehdotuksen ajoneuvoliikenne tukeutuu nykyiseen katuverkostoon ja alueen keskellä on pitkä keskuspuisto. Asuinkortteleiden huoltoajo tapahtuu alueen ja keskuskenttäalueen välissä sijaitsevaa pihakatua pitkin. Ratkaisu on hyvä ja rauhoittaa keskuspuiston ja asuinkorttelit ajoneuvoliikenteeltä. Pysäköinti on ratkaistu monipuolisesti pysäköintilaitoksilla, kansipysäköinnillä ja autotalleilla. Tämä ratkaisu on perusteltu ja kaupunkikuvallisestikin toimiva.

Ehdotus toteuttaa kilpailualueella asetetun kerrosalamäärätavoitteen.

19. BIGMÄKI

Suunnitelma perustuu alueen tärkeimmät rakennukset säilyttävään ratkaisuun, jossa ammattioppilaitoksen päärakennuksen lounaispuolelle on rakennettu alueen keskuspuisto, tori. Tori on kuitenkin kaupunginosan kokoon ja varsinkin kilpailualueeseen nähden suurehko. Sitä on myös vaikea löytää keskustasta päin tultaessa. Vieressä sijaitseva joukkoliikenneterminaali on ylimitoitettu alueelle. Alueen asuinkorttelit ovat pienehköjä pihoiltaan, jotka voidaan kokea pimeiksi ja ahdistaviksi. Kortteleiden tornimaiset rakennukset on kuitenkin sijoitettu taitavasti niin, että valoa tulee katu- ja piha-alueille ja vapaita näkymiä avautuu tornimaisista rakennuksista. Kilpailualueen kaakkoiskulman rakentaminen on aivan liian massiivista verrattuna kadun toisella puolella sijaitseviin pientaloihin. Suora Vapari-katuyhteys on hyvä oivallus, mutta sen kaakkoispään liittymäkohdan sijaintia pitäisi harkita sellaiseksi, että pientaloalueen liikenne ei lisääntyisi.

23. HURLUBERLU

Ehdotus perustuu neljään taitettuun kortteliyksikköön. Kortteleita halkoo ”shared space” raitti, minkä varrella on yhteisöllisiä toimintoja. Palvelut sijoittuvat ammattikoulun päärakennuksen maantasokerrokseen. Rakennuksen koillispuolelle kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti hyvään paikkaan on sijoitettu alueen palvelut; uusi vapaamuotoinen kaupparakennus ja aukiotilaa. Koulun katkaisemattomana olisi kuitenkin ollut hyvällä tavalla leimaa antava rakennus suunnitelmalle,

jonka ympärille ehdotuksen vapaamuotoisia kortteileita olisi helposti voinut kehittää. Tornitalojen mittakaava alueelle on hyvä, mutta paikoitellen ne ovat liian lähellä toisiaan. Niiden sijoituksen pääpaino olisi tullut olla kuitenkin alueen lounaisreunalla tai keskellä. Esimerkiksi kaakkoiskulman tornitalorykelmä on aivan liian lähellä Presidentinkadun pientaloaluetta. Esitettyjen kortteileiden pihat ja kortteileiden väliset vapaat alueet ovat miellyttävän oloisia.

24. TÄLLÄ LAELLA

Ehdotus lainaa ja soveltaa Kuopion keskustaa hallitsevaa rännikaturakennetta. Kilpailualueutta halkova Puistokadun jatke kuitenkin sotkee rakennetta. Sen takia muun muassa ammattikoulun päärakennus on katkaistu ja samalla sen majesteettisuus ja arvo alueen yhtenä päärakennuksena on menetetty. Katkaistu rakennus ei myöskään toimi enää Puistokadun komeana ja rauhallisena päätteenä vaan se on korvattu koordinaatistoihinsa sotkeutuvilla uudisrakennuksilla. Suunnitelman sinänsä miellyttävän korttelirakenteen muuttaminen alueen keskellä julkiseksi tilaksi tuntuu omituiselta. Pistetalojen mittakaava ja rytmi on sopiva ja ehdotuksen rakennusten julkisivumateriaalit selkeyttävät suunnitelmaa. Presidentinkadun rakentaminen alueen kaakkoispäässä toimii hyvin yhteen kadun toisen puolen pientalojen kanssa.

25. PIHAT & KADUT

Ehdotus perustuu kiemurtelevaan nauhamaiseen korttelirakenteeseen, missä se yhdessä säilytettävien rakennusten kanssa muodostaa mielenkiintoista ja vaihtelevaa kaupunkitilaa. Rakennusnauhan suuret korkeusvaihtelut yhdessä plaanitason mutkaisuuden kanssa aiheuttavat kuitenkin tarpeetonta rauhattomuutta. Toiminnallisesti korttelirakenne on perusteltu. Presidentinkujan puolelta mennään pihakaduille, mitä kautta rakennuksia syötetään. Toisella puolella ovat aurinkoiset, urheilukentälle päin avautuvat sisäpihat. Parantamalla pihakatuja yhteyttä liikuntapuistoon maantasokerroksen osalta pääsisivät pihakadutkin osaksi liikuntapuiston elämää. Esitetynlaisina ne voivat vaikuttaa ankeilta ja pimeiltä umpiperiltä. Presidentinkujan kaakkoispää jää liittämättä olevaan liikenneverkkoon, mikä on virhe. Alueen kaakkoispään rakennukset ovat aivan liian korkeita vastaparina Presidentinkadun pientaloille. Suunnitelman rakennukset ovat hyvin tutkittuja hybridiratkaisuja. Kaavallinen ratkaisu mahdollistaisi myös aivan normaalin lamellitalorakentamisen. Rakennusten päämateriaalivalinnat, tiili ja rappaus, sopivat hyvin alueelle. Ehdotus on hyvin ammattimaisella otteella tehty.

28. HUIPULLA

Ehdotus perustuu ammattioppilaitoksen ja kauppaoppilaitoksen vanhan osan säilyttävään malliin. Vanhoista rakennuksista ja kilpailualueen reunaa kiertävistä uusista rakennuksista on muodostettu nauha, minkä sisäpuolelle on sijoitettu korkeat kerrostalot. Nauhan kaakkoisosan terassitalot hakevat kauniisti paria Presidentinkadun toisella puolella olevista pientaloista ja lamellitalot tehokkaampina ja korkeampina rajaavat hyvin vanhojen rakennusten kanssa syntyvän uuden asuinalueen. Nauhan sisäosan tornitalot on sijoitettu näkymiä ja ilmansuuntia hyvin

huomioonottaviksi. Ongelmaksi kuitenkin muodostuvat talojen suuret korkeudet, jotka vanhan Mölymäen pistetaloja huomattavasti korkeampina tuntuvat jo liian mahtipontisilta ja hallitsevilta mäen päälle sijoitettuna. Kaukomaisemassa tornitaloista tulee mielikuva urbaanista ”down townista”, mikä sitten alueelle saavuttaessa muuttuu, kun alueen kaavallisen ote onkin varsin lähiömäinen.

Suunnitelma on kuitenkin kaiken kaikkiaan selkeä, johdonmukainen ja varmaotteinen.

29. KUJAKKO

Ehdotus perustuu alueen vanhan rakennuskannan säilyttämiseen ja sen täydennysrakentamiseen vanhan ehdoilla. Alueen uusi ilme on positiivinen ja vaihteleva. Täydennysrakentamisen pääelementteinä ovat korkeahkot punatiiliset kerrostaloyksiköt, mitä on taidokkaasti sijoitettu alueelle sympaattisten, uutta ja vanhaa sisältävien korttelikokonaisuuksien muodostamiseksi. Alueen sydän on viihtyisä, aluetta halkova pääkatu, joka on varattu jalankululle ja polkupyöräilijöille.

Ehdotuksen ongelmat ovat lähinnä liikenteellisiä. Pääkadun aukiot eivät liity luontevasti ympäröivään kaupunkirakenteeseen. Luoteispään aukiota on vaikea löytää saavuttaessa alueelle päälähestymissuunnasta Puistokatua pitkin. Kaakkoisosan aukio on väärässä paikassa rajautuen osittain Puistokadun pientaloalueeseen, kun sen olisi suonut olevan alueen lounaiskulmassa lähellä pallokenttäaluetta. Myös alueen huoltoliikenne on vaikeasti hallittavissa kävelykatuytimensä vuoksi.

31. RIVIEN VÄLISSÄ

Suunnitelma perustuu ajatukseen, että kaikki alueen rakennukset puretaan. Tekijä on suunnitellut urbaanille kaupunkikorttelille version, jota on sijoitettu eri muodoissa alueelle. Esitetty korttelimalli on varsin formalistinen eikä se ole luonteva, koska korttelimuotoiluille ei löydy mitään syytä, mikä kiinnittäisi sen paikkaansa.

Myös muodostuneiden asuinkortteleiden sisäpihat ovat ahtaan oloisia ja synkkiä, kun kerroskorkeudet pääosin vaihtelevat kuuden ja kahdeksan välillä. Kortteleiden ulkopuolinen tila sitä vastoin vaikuttaa viihtyisältä ja valoisaalta. Herääkin kysymys miksi korttelin pitää olla umpikortteli, jos sille ei löydy juurikaan etuja.

Säilyttävien vaihtoehtojen kaaviokuvat osoittavat, että suunnitelma ei toimi juurikaan siinä tapauksessa, jos jokunen alueen vanha talo päätettäisiin säilyttää.

Alueen kaakkoisosan matalampi rakentaminen on sijoitettu onnistuneesti lähelle Presidentinkadun pientaloaluetta. Myös Mölymäen aukio on hyvänä päätteenä Puistokadulle.

ALALUOKKA

1. 118 000

Ehdotuksen tekijä on nimennyt työnsä runsaan rakennettavan kerrosalamäärän mukaan ja se seikka näkyy työssä valitettavalla tavalla katujen ja pihojen pimeytenä talojen suurien kerroslukumäärien takia. Suunnitelmasta puuttuu myös tori tai jokin muu vastaava kaupunkitila, minkä näin massiivisesti ja kokonaan uudisrakennuksista koostuva alue jo ansaitsisi. Asuinrakennukset ovat pääosin tasakorkuisia ja monotonisia eikä niistä ole onnistuttu avaamaan näkymiä keskustan maisemiin muuta kuin Presidentinkadun rakennusmassoista, mitkä ovat kuitenkin liian korkea vastapari kadun toisella puolella oleville pientaloille.

Puistokadun linjaa on jatkettu kilpailualueelle, mutta siitä ideasta ei ole otettu kaikkea irti alueen ajoneuvoliikenteen pääreitillä, vaan suurin osa liikenteestä kulkee yhä Presidentinkatua pitkin pientaloalueen vieressä, mitä voidaan tässä tapauksessa pitää virheenä. Kiertoliittymä on liian suureellinen ja hallitseva alueelle.

7. VUORISTOKYLÄ

Suunnitelma perustuu yhden tikkumaisen, toiseen päätyensä nousevan talotyyppin käyttämiseen vapaasti sommiteltuna lähes koko kilpailualueella. Sinänsä mielenkiintoiseen ja etäältä katsottuna näyttävään ideaan on jäänyt kuitenkin useita ongelmia: rakennukset ovat paikoitellen hyvin lähellä toisiaan, asunnoista katsotaan sisälle toisiin asuntoihin, pihatilat ovat esittämä, eikä korttelin sisäistä liikennettä pysty kuvista päättämään. Lisäksi kuvatekstissä mainittuja, selkeästi tärkeitä pihatilaa rajaavia pyöräkatoksia ei ole lainkaan esitetty kuvissa.

Kilpailualueen luoteispään u-mallisen rakennuksen liittyminen vanhaan rakennuskantaan on onnistunut ratkaisu. Suunnitelma ottaa myös huomioon ammattikoulun päärakennuksen säästämisen ja sen esittäminen kuvissa olisikin kiinnittänyt nyt liian teoreettiseksi jäävän rakennussommitelman paremmin paikkaansa.

21. HATTIVATIT

Ehdotuksessa on täytetty koko kilpailualue keskenään samankaltaisilla tornitalomassoilla. Näin alueesta on saatu hyvin monotoninen ja tylsä. Vanhan rakennuskannan purkupäätös on tehty liian nopeasti ja samalla tuhottu mahdollisuus yhdistellä uutta ja vanhaa rakentamista mielenkiintoisella tavalla, joka olisi voinut antaa työlle oman leimansa.

Rakennukset sijaitsevat toisiinsa nähden liian tiiviisti. Samalla kuitenkin kilpailualueen reunoille jää jäsentymättömiä maakaistaleita, mille ei näytä olevan mitään suunniteltua käyttöä. Talojen pihajänteille ei myöskään ole esitetty toimintoja tai edes istutuksia vaan ne ovat kolkkoja ja tuulisen oloisia kansipihvoja. Mielenkiintoista katutilaa ei suunnitelmassa ole vaan se on sattumanvaraista. Puistokadun jatkamisessa alueen läpikulkevaksi tieksi on sinänsä ollut orastava liikenteellinen idea, mutta sen eteläpään liitos pientaloalueelle on virheellinen.

5 YLEISÖPALAUTE

SAADUT YLEISÖÄÄNET

EHDOTUS	ÄÄNIÄ		EHDOTUS	ÄÄNIÄ		EHDOTUS	ÄÄNIÄ
1 118 000	2		12 New wave	3		22 Mosaiikki	8
2 Sisäkierre	2		13 Nelosketju			23 Hurluberlu	1
3 Kukulakaupunki			14 Watergate	2		24 Tällä laella	6
4 Synapsi	16		15 Hermo	5		25 Pihat & kadut	5
5 Veijarit	3		16 Tahko			26 Ei niin alavalla maalla	
6 Mölymäki urban village			17 Una citta visibile	7		27 Melukylä	2
7 Vuoristokylä	4		18 Rosinante	10		28 Huipulla	13
8 Periskoopit	4		19 Bigmäki	3		29 Kujakko	
9 Köli	2		20 Savon kruunu	5		30 Ruudukko	1
10 Big band theory	4		21 Hattivatit			31 Rivien välissä	3
11 Siluetti	12						

Mielipiteitä ja ääniä annettiin 7 viikon nähtävillä pidon aikana yhteensä 144.

6 KILPAILUN RATKAISU JA JATKOTOIMENPITEET

Palkintolautakunta päätti jakaa palkinnot seuraavasti:

1.palkinto 40 000 € ehdotukselle nro 10 nimimerkki "Big Band Theory"

"Kaupunkirakenteellisesti oivaltava kilpailuehdotus, joka selkeyttää hyvin myös koko asuinalueen liikennejärjestelyt. Ehdotus on kaupunkikuvallisesti harmoninen suhteessaan ympäröivään kaupunkirakenteeseen ja se ottaa hyvin huomioon viereisten asuinalueiden rakennusten korkeudet."

2.palkinto 30 000 € ehdotukselle nro 22 nimimerkki "Mosaiikki"

"Kilpailuehdotuksessa on hyvin tutkittu vanhojen oppilaitosrakennusten uudelleen käyttöä. Siinä on myös parhaiten liitetty vanhat, säilytettävät rakennukset uuteen kaupunkirakenteeseen. Mittakaavaltaan ja kaupunkikuvaltaan sopusuhtainen kokonaisuus. "

Lunastus 10 000 € ehdotukselle nro 5 nimimerkki "Veijarit"

"Kilpailuehdotus on tasapainoinen ja hyvin tutkittu. Korttelit ja asuinrakennukset ovat mittakaavaltaan miellyttävät. Ehdotettu kaupunkirakenne luo mielenkiintoisia tilasarjoja."

Lunastus 10 000 € ehdotukselle nro 15 nimimerkki "Hermo"

"Puistokatu nousee ja jatkuu komeasti kohti uuden asuinalueen ydintä muodostaen kolmiomaisen keskusaution. Tämä kolmioteema on viety johdonmukaisesti läpi koko kilpailuehdotuksen."

Lunastus 10 000 € ehdotukselle nro 18 nimimerkki "Rosinante"

"Kaupunkirakenteellisesti mielenkiintoinen ehdotus, joka perustuu urbaaniin suurtorttelimalliin. Kaupunkikuvallisesti hyvin maltillinen ehdotus, jossa vanhat oppilaitosrakennukset on säilytetty."

Lisäksi päätettiin antaa kolme kunniainnointia:

Kunniamaininta ehdotukselle nro 2 nimimerkki "Sisäkierre"

" Kilpailuehdotuksessa on voimakkaasti ja varmaotteisesti muodostetut vapaamuotoiset suurtorttelit, jotka ovat valoisia ja väljiä."

Kunniamaininta ehdotukselle nro 4 nimimerkki "Synapsi"

"Monipuolinen ja muodonanniltaan rikas kaupunki- ja korttelirakenne. Ehdotus sai myös eniten yleisöäänä.

Kunniamaininta ehdotukselle nro 17 nimimerkki "una città visibile"

"Kilpailuehdotus on huolellisesti tutkittu ja se sisältää paljon hyviä ideoita. Arkkitehtoninen ote on myös raikas ja mielenkiintoinen."

Palkintolautakunta päätti yksimielisesti ehdottaa voittanutta ehdotusta osaksi jatkosuunnittelua ja toimeksiantoa annettavaksi ehdotuksen tekijöille.

Jatkosuunnittelussa tulee tutkia seuraavia asioita:

- luolapysäköinnin sijaan vaihtoehtoisia kansipysäköintiratkaisuja.
- kortteleiden talojen toimivuuden ja mitoituksen tutkiminen, kuitenkin kokonaisidean kärsimättä.
- Aulis Rytkösen kadun ja Jynkänkadun liittymän selkeyttäminen / suorakulmaistaminen.
- Kaartokadun ja aukio/puistokokonaisuuden välissä olevan kävelykadun luonteen tutkiminen keveämpään suuntaan.

7 ARVOSTELUPÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS

Kuopiossa 17.9.2015

Pekka Kantanen pj.

Markku Söderström

Martti Lätti

Liisa Kaksonen

Ari Orsjoki

Juha Romppanen

Tapio Saarelainen

Mikko Etula

Heikki Viiri

Ensio Vatanen

Pauli Sonninen siht.

8 NIMIKUORTEN AVAAMINEN

Palkittujen ehdotusten nimikuoret todettiin avaamattomiksi.

Palkinnon, lunastuksen tai kunniamaininnan saivat seuraavat tekijät:

1. palkinto, nimimerkki "Big Band Theory"

Valtteri Heinonen, arkkitehti

Jouni Heinänen, maisema-arkkitehti

Tuukka Linnas, arkkitehti

Tommi Tuokkola, arkkitehti

2. palkinto, nimimerkki "Mosaiikki"

Serum Arkkitehdit Oy

Antti Lehto, arkkitehti SAFA

Sami Heikkinen, arkkitehti SAFA

Vesa Humalisto, arkkitehti SAFA

Avustajat:

Anna-Kaisa Aalto, maisema-arkkitehti MARK

Emilia Ellilä, arkkitehti SAFA

Ville Mellin, arkkitehti SAFA

Liikenteen asiantuntija:

Jouni Ikäheimo / Trafix Oy, DI

Lunastus, nimimerkki "Veijarit"

Sasu Alasentie, arkkitehti

Mirja Merikari, arkkitehti SAFA

Lunastus, nimimerkki "Hermo"

Arkkitehtitoimisto AJAK Oy

Adalbert Aapola, arkkitehti

Jaakko Kettunen, arkkitehti

Avustajat:

Tomas Hartman, arkkitehti

Severi Hellstén, arkkitehti

Juuso Horelli, arkkitehti

Henrik Ilvesmäki, arkkitehti

Kristian Kere, arkkitehti

Reko Laurilehto, arkkitehti

Taru Lindberg, arkkitehti

Lassi Luotonen, arkkitehti

Andrei Periäinen, arkkitehti

Jenni Salomaa, arkkitehti

Åsa Hedman, DI

Lunastus, nimimerkki "Rosinante"

Antti Uusitupa, arkkitehti

Petja Hyttinen, arkkitehtiylioppilas

Kunniamaininta, nimimerkki "Sisäkierre"

Markku Erholtz, arkkitehti SAFA (ARK-house arkkitehdit Oy)

avustaja: Harri Pakarinen, arkkitehti

Kunniamaininta, nimimerkki "Synapsi"

Arkkitehtuurityöhuone BUENAVENTURA

suunnittelijat: Aapo Huotarinen, Juuso Iivonen, Kasmir Jolma, Ville Reima, Jon Thureson,

Tytti Turpeinen, Lassi Viitanen, Janni Heikkilä, Lauri Heino

Kunniamaininta, nimimerkki "una città visibile"

Studio Puisto Arkkitehdit

tekijät: Mikko Jakonen, Emma Johansson, Pauliina Kujala, Sampsa Palva, Heikki Riitahuhta,

Willem van Bolderen

